

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 06.09.2023, klo 15:01 - 19:47

Paikka Teams/Tammerkoski

Käsitellyt asiat

- § 40 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 41 Pöytäkirjantarkastajat**
- § 42 NPS-työntekijäkokemuksen mittaaminen**
- § 43 Hyvinvointialueiden työhyvinvointitutkimus**
- § 44 Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilöstölle tehty kysely henkilöstöetuuksista**
- § 45 Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden sekä työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoselvitys**
- § 46 Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvitys**
- § 47 Tiedoksi merkittävät asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Ulla Kampman, puheenjohtaja
Anneli Taina, 1. varapuheenjohtaja, poistui 16:39
Lotta Hamari
Antti Ivanoff
Keijo Kaleva
Niina Melkko
Klaus Myllymäki, poistui 16:39
Anne Nyman
Heidi Rytty
Carita Saarinen, varajäsen, saapui 16:53, poistui 19:19
Petteri Hinkka, varajäsen, poistui 19:13
Pilvi Kärkelä, varajäsen, saapui 16:39
Päivi Pelttari, varajäsen, poistui 16:39

Muut saapuvilla olleet

Katri Lielähti, hallintoassistentti, sihteeri
Taina Niiranen, henkilöstöjohtaja, esittelijä
Sini Tenhovuori, HR-erityisasiantuntija, poistui 15:28
Eeva Lahdenperä, HR-erityisasiantuntija, saapui 15:29, poistui 15:47
Katja Vihusaari, HR-erityisasiantuntija, saapui 15:50, poistui 16:35
Vilma Kiilunen, hallintolakimies, saapui 16:35, poistui 19:46
Eeva Torppa-Saarinen, palvelulinjajohtaja, saapui 16:35, poistui 17:48
Juha Kinnunen, palvelulinjajohtaja, saapui 17:55, poistui 18:39

Poissa

Sami Kymäläinen
Timo Tuomisto

Allekirjoitukset

Ulla Kampman
Puheenjohtaja

Katri Lielähti
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

08.09.2023

08.09.2023

Anne Nyman
pöytäkirjantarkastaja

Keijo Kaleva
pöytäkirjantarkastaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 9.9.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 40

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintosäännön 125 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista henkilöstöjaoston kokoukseen 6.9.2023 on toimitettu sähköisesti 1.9.2023. Esityslista liitteineen on tallennettu sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre) 1.9.2023 sekä julkaistu yleisessä tietoverkossa 1.9.2023.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Henkilöstöjaosto päättää

- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 42 ajaksi HR-erityisasiantuntija Sini Tenhovuorelle
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 43 ajaksi HR-erityisasiantuntija Eeva Lahdenperälle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 44 ajaksi HR-erityisasiantuntija Katja Vihusaarelle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 45-56 ajaksi hallintolakimies Vilma Kiiluselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 45 ajaksi avopalveluiden palvelulinjajohtajalle Eeva Torppa-Saarille.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 46 ajaksi sairaalapalveluiden palvelulinjajohtajalle Juha Kinnuselle.

Päätös

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Henkilöstöjaosto päätti

- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 40-42 ajaksi HR-erityisasiantuntija Sini Tenhovuorelle
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 43 ajaksi HR-erityisasiantuntija Eeva Lahdenperälle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 44 ajaksi HR-erityisasiantuntija Katja Vihusaarelle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 45-46 ajaksi hallintolakimies Vilma Kiiluselle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 45 ajaksi avopalveluiden palvelulinjajohtajalle Eeva Torppa-Saariselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 46 ajaksi sairaalapalveluiden palvelulinjajohtajalle Juha Kinnuselle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 41

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimitilin ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat Anne Nyman ja Keijo Kaleva. Varalla Lotta Hamari ja Heidi Rytty.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Anne Nyman ja Keijo Kaleva. Varalle Lotta Hamari ja Heidi Rytty.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Henkilöstöjaosto, § 27, 10.05.2023
Henkilöstöjaosto, § 42, 06.09.2023

§ 42
NPS-työntekijäkokemuksen mittaaminen

10421/2023

Henkilöstöjaosto, 10.05.2023, § 27

Valmistelijat / lisätiedot:

Sini Tenhovuori, HR, sini.tenhovuori@pirha.fi

Työntekijäkokemusta mitataan hyvinvointialueella säännöllisesti ja eri tavoin. Ensimmäinen työntekijöiden suositteluhalukkuutta mittaava NPS (*Net promoter score*)-kysely tehtiin 1.2.2023. Työntekijöiden suositteluhalukkuutta mittaavaa NPS-kyselyä toteutetaan kuukausittain. NPS-kyselyn lisäksi toinen jatkossa säännöllisesti toistuva henkilöstökysely on Työelämän laadun mittari -kysely QWL (Quality of Work-Life)-kysely. Ensimmäinen QWL-kysely toteutettiin maaliskuussa 2023, ja se toteutetaan jatkossa 2 kertaa vuodessa.

Pirkanmaan hyvinvointialueella työntekijäkokemusta mitataan säännöllisesti ja palvelussuhteen eri vaiheissa. Työntekijäkokemus ja työelämän laadun mittari ovat laajoja tiedonlähteitä esihenkilöille ja johdolle. Työntekijäkokemuksesta kerätyn tiedon perusteella voidaan löytää kehittämiskohteita, joiden parantamiseen työyhteisöt sitoutuvat yhdessä.

Työntekijäkokemuksesta kerättyä tietoa tarkastellaan myös muiden henkilöstötunnuslukujen sekä esimerkiksi asiakaskokemukseen perustuvan tiedon rinnalla. Maalis-huhtikuun 2023 aikana esihenkilöille on tarjolla perehdytystä työntekijäkokemuksesta kerätyn tiedon hyödyntämiseksi.

Henkilöstöjaostolle työntekijäkokemuksen mittaamista alustaa erityisasiantuntija Sini Tenhovuori.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä esittelyn tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana erityisasiantuntija Sini Tenhovuorta, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös

Henkilöstöjaosto päätti

- merkitä esittelyn tiedoksi.

Henkilöstöjaosto, 06.09.2023, § 42

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:

Sini Tenhovuori, HR, sini.tenhovuori@pirha.fi

Liitteet

1 20230524_Pirha_eNPS_elokuu

Työntekijän suositteluhaluukkuutta mittaavan eNPS kyselyn tulokset huhti-elokuussa Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Ensimmäinen työntekijöiden suositteluhaluukkuutta mittaava NPS (*Net promoter score*)-kysely toteutettiin 1.2.2023. Sen jälkeen työntekijöiden suositteluhaluukkuutta mittaavaa NPS-kyselyä on toteutettu kuukausittain. Kysely toteutetaan aina kuun alussa ja tulokset julkaistaan Pirha Tabussa niiden valmistuttua.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä tiedoksi annetun alustuksen ja käydyn keskustelun NPS -työntekijäkokemuksen mittaamisesta.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana HR-erityisasiantuntija Sini Tenhovuorta, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 43

Hyvinvointialueiden työhyvinvointitutkimus

19507/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Eeva Lahdenperä, HENKILÖSTÖSUUNNITTELIJA, eeva.lahdenpera@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueella toteutettava Työterveyslaitoksen työhyvinvointitutkimus käynnistyy 5.9. ja vastausaikaa on 18.10 saakka. Kysely kattaa viisi hyvinvointialuetta, joiden työntekijämäärä on yhteensä noin 46 000. Tämä on 21 % kaikkien hyvinvointialueiden henkilöstöstä.

Kunta- ja hyvinvointialan henkilöstön seurantatutkimuksessa seurataan henkilöstön hyvinvointia ja terveyttä sekä työtä ja siinä tapahtuvia muutoksia.

Tutkimuskokonaisuus sisältää kaksi osa-aluetta: 1. Kunta10-tutkimus ja 2. Hyvinvointialueiden työhyvinvointitutkimus (ent. Henkilöstön hyvinvointitutkimus). Seurantatutkimuksilla tavoitellaan kyselyin yli 100 000 työntekijää kahden vuoden välein. Suomessa ei ole toista vastaavan suuruusluokan kyselyä kunta- ja hyvinvointialojen työntekijöille.

Kyselyyn sisältyy osiot työstä, työyhteisöstä, johtamisesta, työssä jaksamisesta sekä terveydestä ja elintavoista. Kyselyn tulokset valmistuvat marraskuussa.

Hyvinvointialueen laajennetulle johtoryhmälle järjestetään palautetilaisuus loppuvuodesta ja tilaisuudessa hyödynnetään työterveyslaitoksen asiantuntijoita. Henkilöstöä tiedotetaan tuloksista ensi vuoden puolella. Henkilöstölle tiedottaminen suunnitellaan huolellisesti. Tulokset käsitellään esihenkilöiden toimesta yksiköissä ja suunnitellaan yhdessä henkilöstön kanssa yksikön tulosten perusteella jatkotoimenpiteet. HR:n asiantuntijat ovat johtajien sekä esihenkilöiden apuna jalkauttamistyössä. Lisäksi tutkimuksen tulokset käsitellään henkilöstöjaostossa kevään aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä tiedoksi saadun selvityksen työnhyvinvointitutkimuksesta.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana HR-erityisasiantuntija Eeva Lahdenperää, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 44

Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilöstölle tehty kysely henkilöstöetuuksista

18979/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Vihusaari, HR-PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.vihusaari@pirha.fi

Liitteet

1 Henkilöstöetuudet

Strategian toimeenpano-ohjelman kärki 3 hyvinvoivat työntekijät/Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilöstölle tehty kysely henkilöstöetuuksista

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärki 3:ssa (hyvinvoivat työntekijät) on täsmennetty hyvinvointialueen strategisia tavoitteita. Tavoitteeksi on asetettu, että työntekijät ovat tyytyväisiä työhönsä, työyhteisöön ja mahdollisuuksiinsa. Yksi työkalu tavoitteen saavuttamiseksi on kehittää kannustavat henkilöstöedut.

Tällä hetkellä henkilöstöetuuksina Pirkanmaan hyvinvointialueella ovat

- ns. flex-etuus: liikunta-, kulttuuri-, työmatka- ja työhyvinvointietu ePassilla, joka on 200 € (jaetaan 2 x vuodessa, 100 € kerrallaan)
- työnantajan osuus lounasedusta ePassilla (25 % 8 euroa ylittävstä kustannuksesta, max. 2,67 €)
- yhteisöllinen toiminta/tyhytoiminta 50 €/hlö
- ilmaiset kahvi- ja tee + maito/kauramaito työntekijöiden tauoille

Hyvinvointialueella tehtiin kesäkuussa 2023 kysely, jonka tavoitteena oli selvittää henkilöstön tyytyväisyys nykyisiin henkilöstöetuuksiin sekä toiveita henkilöstöetuuksien kehittämiseksi. Kyselyyn vastasi hyvinvointialueelta 2602 henkilöä, joka on n. 14,4 % hyvinvointialueen henkilöstöstä.

Yhteenveto kyselystä on käyty läpi pääluottamusmiespalaverissa 5.9.2023.

Henkilöstöetuuksien kokonaisuutta valmistellaan erillisessä strategian toimeenpano-ohjelman kärjen 3.4 d-osiossa "Toteutamme palkkaharmonisaation ja kehitämme kannustavan palkkausjärjestelmän ja henkilöstöetuudet" -ohjausryhmässä huomioiden kyselyn tulokset.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä tiedoksi yhteenvedon henkilöstöetuuksien kyselystä ja sen pohjalta tehdystä alustavasta suunnitelmasta henkilöstöetuuksien jatkokehittämiseksi.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana HR-erityisasiantuntija Katja Vihusaarta, joka poisui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 206, 21.08.2023

Henkilöstöjaosto, § 45, 06.09.2023

§ 45

Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden sekä työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoselvitys

18950/2023

Aluehallitus, 21.08.2023, § 206

Valmistelijat / lisätiedot:

Eeva Torppa-Saarinen, AVOPALVELUJEN PALVELULINJAJOHT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alataavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden ja työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoa koskeva selvitys kevään 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Vastaanottopalveluiden ja työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoselvityksen ja sen pohjalta tehtyjen päätösten tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluverkolla palvelutarpeeseen ja sen kasvuun, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Samanaikaisesti keväällä 2023 valmisteltiin palveluverkon kehittämisen yleisiä sekä palvelukohtaisia periaatteita, jotka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.8.2023. Sekä yleiset että avopalveluiden palvelukohtaiset periaatteet ovat olleet pohjana vastaanottopalveluiden ja työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkon valmistelussa. Valtuuston hyväksymät periaatteet ja kyseisten palveluiden esitettävät muutokset ovat linjassa keskenään.

Selvitys toteutettiin virkajohdon alaisuudessa konsulttiyhtiö Nordic Healthcare Group: n (NHG) ollessa valmistelun tukena. Valmistelussa käytettiin pohjana laajasti avoimen datan tilastotietoja mm. THL, Tilastokeskus, Sotkanet, Kela. Väestöanalyysit pohjautuvat Tilastokeskuksen väestötietoihin sekä Pirkanmaan liiton tekemän väestösuunnitteen tietoihin.

Valmistelua varten muodostettiin vastaanottopalveluista sekä työikäisten sosiaalipalveluista asiantuntijaryhmät. Työskentely eteni kevään aikana sekä palvelukohtaisissa että yhteisissä työpajoissa. Lisäksi pidettiin laajemmalle esihenkilöryhmälle vastaanottopalveluissa kaksi työpajaa ja työikäisten sosiaalipalveluissa yksi työpaja. Hyvinvointialueen johtoryhmä on ohjannut työtä.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Vastaanottopalveluja toimii tällä hetkellä 40 toimipisteessä, jotka eroavat asukas pohjaltaan, käyntimääriltään sekä henkilöstömääriltään huomattavasti toisistaan. Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

palvelujen käyttöasteissa on suuria eroja. Liikkuvia palveluja ei juurikaan kokonaisuudessa ole. Lääkäreitä ja hoitajia toimipisteissä on noin 820. Toimipisteissä toimivan henkilöstön määrä on kuitenkin huomattavasti suurempi, kun otetaan huomioon kaikki palvelut ja henkilöstö, joita toimipisteissä on.

Työikäisten sosiaalipalveluissa henkilöstöä on kaikkiaan noin 200 ja toimipisteitä on 27. Suuri osa toimipisteistä on henkilöstöltään hyvin pieniä. Sosiaalipalveluissa liikkuvia palveluja käytetään jo nykyisin, digipalveluita ei juurikaan ole käytössä. Palvelutarve vaihtelee eri alueilla esim. alueen asukkaiden sosioekonomisten taustojen mukaan.

Pirkanmaan väestön määrän kasvun myötä vastaanottopalveluiden palvelutarpeen ennustetaan kasvavan, erityisesti väestön ikääntyminen lisää palvelutarvetta. Valmistelussa tehtyjen ennusteiden mukaan käyntimäärät vastaanottopalveluissa kasvavat noin 6 % vuoteen 2035 mennessä. Työikäisten määrä Pirkanmaan väestösuunnitteen mukaan kasvaa maltillisesti, joten sillä ei ole merkittävää vaikutusta työikäisten sosiaalipalveluiden palvelutarpeeseen, yhteiskunnalliset suhdanteen voivat kuitenkin kysyntään vaikuttaa. Sosiaalipalveluiden palvelutarpeeseen vaikuttavat mm. asukkaiden sosioekonomiset tilanteet sekä yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset. Molempien palveluiden haasteena on työvoiman saatavuus ja riittävyys tulevaisuudessa.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluverkko, jossa palvelut jakautuvat ns. kivijalkapalveluihin (fyysiset toimipisteet), liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin. Tavoitteena on muuttaa painopistettä digipalveluiden käyttöön, jos se on asiakkaan kannalta mahdollista. Vaiheittain toteutuvat muutokset edellyttävät joistakin vanhoista toimintatavoista luopumista.

Sosiaali- ja terveystyöpalvelujen nykyistä selvästi kiinteämpi yhteistyö on keskeinen tulevaisuuden tavoite. Tätä tukee se, että vastaanottopalvelut ja sosiaalipalvelut jatkossa sijoittuvat pääosin samoihin tiloihin, jolloin asiakkaan palvelutarpeisiin voidaan vastata joustavasti, moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen.

Valmistelu lähti asetetusta kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä työryhmät pitivät tulevaisuuden palveluverkon kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutoksien skenaariota, jossa palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittyymiin ja samalla lisätään merkittävästi liikkuvia palveluja sekä digitaalisia palveluita. Samalla palveluverkkoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena. Liikkuvilla palveluilla tuodaan palveluita lähelle asukkaita varsinkin haja-asutusseuduilla. Digitaalisten palveluiden käyttö laajenee.

Laajempien muutosten skenaariossa digitaalisten palveluiden osalta vuodelle 2035 tavoitteeksi asetettiin vastaanottopalveluissa, että jopa noin 60 % käynneistä hoituu digitaalisesti ja työikäisten sosiaalipalveluissa noin 40 %. Vastaanottopalveluiden osalta saadaan digipalvelujen käytöstä kokemuksia vuonna 2024 käynnistyvän digiambulanssin myötä. Tavoitteita voidaan tarvittaessa myöhemmin tarkistaa.

Lähtökohtana pidettiin avopalveluiden palveluverkon kehittämisen periaatteiden mukaisesti, että sote-asemien optimaalisena väestöpohjana olisi noin 20 000 -30 000

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

asukasta, kaikkialla hyvinvointialueella ei ko. väestöpohjaa kuitenkaan tavoitella, vaan palvelujen saavutettavuus otetaan huomioon.

Vastaanottopalveluiden sekä työikäisten sosiaalipalveluiden tulevaisuuden palveluverkon osalta esitetään, että vastaanottopalveluissa on käytössä 21 toimipistettä ja työikäisten sosiaalipalveluissa 13 toimipistettä. Työikäisten sosiaalipalvelut sijoittuisivat samoihin toimipisteisiin vastaanottopalveluiden kanssa yhtä toimipistettä lukuun ottamatta. Täten turvataan moniammatillinen yhteistyö ja helpotetaan asiakkaan arjen sujuvuutta, kun palvelut saa samasta paikasta. Lisäksi näiden ns. sote-asemien aukioloaikoja laajennetaan, mikä osaltaan parantaa palveluun pääsyä.

Liikkuvilla palveluilla täydennetään palveluita erityisesti haja-asutusseudulla, jossa julkinen liikenne on heikkoa. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi, jossa on nostettu esiin vaikutuksia mm. asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutuun. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Hyvinvointialueen strategian mukaisesti toiminnan kokonaisuudessa tavoitellaan noin kahden prosentin tuottavuuden lisääntymistä vuositasolla. Lähtökohta on huomioitu valmistelussa.

Jatkovalmistelu

Eritysisryhmien asumispalveluiden palveluverkkoselvitys on käynnissä ja se tulee käsittelyyn aluehallitukseen 9.10.2023. Muiden avopalveluiden, lasten, nuorten ja perheiden palveluiden sekä ikäihmisten ja vammaisten palveluiden osalta työ jatkuu syksyn 2023 aikana. Syksyn työn myötä tarkentuvat sote-kampuksien ja sote-asemien palveluvalikoimat sekä millainen lähiasemaverkko tulevaisuudessa Pirkanmaalle esitetään. Lisäksi syksyn aikana käydään läpi muiden osakokonaisuuksista tehtyjen selvitysten kytkeytyminen sote-kampuksiin, sote-asemiin sekä lähiasemiin.

Palveluiden verkosto, vastaanottopalvelut ja työikäisten sosiaalipalveluiden suunnitelma sekä laaja materiaali, palveluiden verkoston suunnitelma ovat liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- merkitä vastaanottopalvelujen ja työikäisten sosiaalipalvelujen selvityksen tiedoksi,
- lähettää selvityksen laajalle kuulemiskierrokselle asukastilaisuuksiin, YT -elimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille,
- edellyttää, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi syyskuussa 2023. Lisäksi laaditaan erillinen kooste kuulemiskierroksen kommentteista.

Kokouskäsitely

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kokouksessa käytiin läpi päätöksentekoon liittyvät esteellisyydet, yhteisöjääviydet ja yleisjääviydet. Hallintolain 28.1 § 5 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos hän on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä sellaisessa yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Hallintolain 28.1 § 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä. Hyvinvointialueella noudatetaan esteellisyysperusteiden arvioinnissa varovaisuusperiaatetta. Käsittelyn kohteena olevien suunnitelmien voidaan katsoa koskeva kuntien erityisiä etuja tai haittoja. Esteellisiä ovat Pirkanmaan kunnan- ja kaupunginhallitusten jäsenet. Esteellisyyden arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, onko henkilö ollut päättämässä asiasta toisessa roolissa, vaan ratkaisevaa on kaksoisroolin olemassaolo. Esteellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistuksia sekä Hyvil Oy:n 19.5.2023 laatimaa (6/2023) lausuntoa.

Aluehallitus totesi Pekka Järvisen ja Arja Laitisen esteellisiksi §:n 206 ja 207 käsittelyissä edellä mainituin perustein. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että varajäsen Atanas Aleksovski, Ulla Kampman, Perttu Jussila, Hanna Holma ja Jori-Pekka Träskbäck saapuivat kokoukseen §:n 206 ja 207 käsittelyiden ajaksi, Pekka Järvisen, Arja Laitisen, Olga Haapa-ahon, Katariina Pylsyn ja Marko Jarvan ollessa esteellisiä.

Merkittiin, että kokouksessa oli läsnä §:n 206 käsittelyn ajan avopalveluiden palvelulinjajohtaja Eeva Torppa-Saarinen, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Hanna Holma teki muutosesityksen:

Aluehallitus päättää

- merkitä vastaanottopalvelujen ja työikäisten sosiaalipalvelujen selvityksen tiedoksi,
- lähettää selvityksen laajalle kuulemiskierrokselle asukastilaisuuksiin, YT-elimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille sekä sote-järjestöille ja Pirkanmaan kunnille
- edellyttää, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi syyskuussa 2023 ennen päätöksentekoa. Lisäksi laaditaan erillinen kooste kuulemiskierroksen kommentteista.

Milka Hanhela ja Jouni Sirén kannattivat esitystä. Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta oli kannatettu, joten siitä on äänestettävä ja teki seuraavan äänestysesityksen: pohjaesitys JAA ja Holman muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 JAA- ääntä ja 4 EI- ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen hyväksytyksi äänin 8 - 4.

Äänestykset

Pohjaesitys JAA, Holman muutosesitys EI

Jaa

Leena Kostiainen
Kari-Matti Hiltunen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ulla Kampman
Sari Tanus
Jori-Pekka Träskbäck
Jari Andersson
Hanna Laine
Atanas Aleksovski

Ei

Milka Hanhela
Jouni Sirén
Hanna Holma
Perttu Jussila

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Erja Pelkonen, Marko Jarva, Lassi Kaleva, Olga Haapa-aho ja Katariina Pylsy ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Aluehallitus totesi Pekka Järvisen ja Arja Laitisen esteellisiksi asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

Henkilöstöjaosto, 06.09.2023, § 45

Valmistelijat / lisätiedot:

Eeva Torppa-Saarinen, AVOPALVELUJEN PALVELULINJAJOHT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Kuulemisen ja osallistamisen suunnitelma kysymykset toimielimille
- 2 Laaja materiaali, Palveluiden verkoston suunnitelma
- 3 Palveluiden verkosto, vastaanottopalvelut ja työikäisten sosiaalipalveluiden suunnitelma
- 4 Tekniset korjaukset, Palveluiden verkosto vastaanottopalvelut ja työikäisten sosiaalipalvelut, 300823
- 5 Henkilöstöjaoston kommentit, Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden sekä työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoselvitys

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alatavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden ja työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoa koskeva selvitys kevään 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Vastaanottopalveluiden ja työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoselvityksen tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluverkolla palvelutarpeeseen ja sen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kasvuun, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Samanaikaisesti keväällä 2023 valmisteltiin palveluverkon kehittämisen yleisiä sekä palvelukohtaisia periaatteita, jotka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.8.2023. Sekä yleiset että avopalveluiden palvelukohtaiset periaatteet ovat olleet pohjana vastaanottopalveluiden ja työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkon valmistelussa. Valtuuston hyväksymät periaatteet ja kyseisten palveluiden esitettävät muutokset ovat linjassa keskenään.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Vastaanottopalveluja toimii tällä hetkellä 40 toimipisteessä, jotka eroavat asukaspohjiltaan, käyntimääriltään sekä henkilöstömääriltään huomattavasti toisistaan. Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palvelujen käyttöasteissa on suuria eroja. Liikkuvia palveluja ei juurikaan kokonaisuudessa ole. Lääkäreitä ja hoitajia toimipisteissä on noin 820. Toimipisteissä toimivan henkilöstön määrä on kuitenkin huomattavasti suurempi, kun otetaan huomioon kaikki palvelut ja henkilöstö, joita toimipisteissä on.

Työikäisten sosiaalipalveluissa henkilöstöä on kaikkiaan noin 200 ja toimipisteitä on 27. Suuri osa toimipisteistä on henkilöstöltään hyvin pieniä. Sosiaalipalveluissa liikkuvia palveluja käytetään jo nykyisin, digipalveluita ei juurikaan ole käytössä. Palvelutarve vaihtelee eri alueilla esim. alueen asukkaiden sosioekonomisten taustojen mukaan.

Pirkanmaan väestön määrän kasvun myötä vastaanottopalveluiden palvelutarpeen ennustetaan kasvavan, erityisesti väestön ikääntyminen lisää palvelutarvetta. Valmistelussa tehtyjen ennusteiden mukaan käyntimäärät vastaanottopalveluissa kasvavat noin 6 % vuoteen 2035 mennessä. Työikäisten määrä Pirkanmaan väestösuunnitteen mukaan kasvaa maltillisesti, joten sillä ei ole merkittävää vaikutusta työikäisten sosiaalipalveluiden palvelutarpeeseen, yhteiskunnalliset suhdanteet voivat kuitenkin kysyntään vaikuttaa. Sosiaalipalveluiden palvelutarpeeseen vaikuttavat mm. asukkaiden sosioekonomiset tilanteet sekä yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset. Molempien palveluiden haasteena on työvoiman saatavuus ja riittävyys tulevaisuudessa.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluverkko, jossa palvelut jakautuvat ns. kivijalkapalveluihin (fyysiset toimipisteet), liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin. Tavoitteena on muuttaa painopistettä digipalveluiden käyttöön, jos se on asiakkaan kannalta mahdollista. Vaiheittain toteutuvat muutokset edellyttävät joistakin vanhoista toimintatavoista luopumista.

Sosiaali- ja terveystyöpalvelujen kiinteämpi yhteistyö on keskeinen tulevaisuuden tavoite. Tätä tukee se, että vastaanottopalvelut ja sosiaalipalvelut jatkossa sijoittuvat pääosin samoihin tiloihin, jolloin asiakkaan palvelutarpeisiin voidaan vastata joustavasti, moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valmistelu lähti kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä työryhmät pitivät tulevaisuuden palveluverkon kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutoksien skenaariota, jossa palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittymiin ja samalla lisätään merkittävästi liikkuvia palveluja sekä digitaalisia palveluita. Samalla palveluverkkoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena.. Liikkuvilla palveluilla tuodaan palveluita lähelle asukkaita varsinkin haja-asutusseuduilla. Digitaalisten palveluiden käyttö laajenee.

Laajempien muutosten skenaariossa digitaalisten palveluiden osalta vuodelle 2035 tavoitteeksi asetettiin vastaanottopalveluissa, että jopa noin 60 % käynneistä hoituu digitaalisesti ja työikäisten sosiaalipalveluissa noin 40 %. Vastaanottopalveluiden osalta saadaan digipalvelujen käytöstä kokemuksia vuonna 2024 käynnistyvän Digiklinikan myötä. tavoitteita voidaan tarvittaessa myöhemmin tarkistaa.

Vastaanottopalveluiden sekä työikäisten sosiaalipalveluiden tulevaisuuden palveluverkon osalta esitetään, että vastaanottopalveluissa on käytössä 21 toimipistettä ja työikäisten sosiaalipalveluissa 13 toimipistettä. Työikäisten sosiaalipalvelut sijoittuisivat samoihin toimipisteisiin vastaanottopalveluiden kanssa yhtä toimipistettä lukuun ottamatta. Täten turvataan moniammatillinen yhteistyö ja helpotetaan asiakkaan arjen sujuvuutta, kun palvelut saa samasta paikasta. Lisäksi näiden ns. sote-asemien aukioloaikoja laajennetaan, mikä osaltaan parantaa palveluun pääsyä.

Liikkuvilla palveluilla täydennetään palveluita erityisesti haja-asutusseudulla, jossa julkinen liikenne on heikkoa. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi, jossa on nostettu esiin vaikutuksia mm. asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutuun. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä vastaanottopalvelujen ja työikäisten sosiaalipalvelujen selvityksen tiedoksi sekä
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana avopalveluiden palvelulinjajohtaja Eeva Torppa-Saarista, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Merkittiin, että kokouksessa oli läsnä hallintolakimies Vilma Kiilunen §:n 45 ja 46 käsittelyn ajan.

Merkittiin, että varajäsenet Pilvi Kärkelä ja Carita Saarinen saapuivat kokoukseen §:n 45 ja 46 käsittelyiden ajaksi, Klaus Myllymäen ja Anneli Tainan ollessa esteellisiä.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 17.48-17.54.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtajan ehdotuksesta §:n 45 käsittely keskeytettiin ja kuultiin §:n 46 esittely, jonka jälkeen jatkettiin asioiden käsittelyä kokousjärjestyksen mukaisesti §:stä 45 eteenpäin. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Henkilöstöjaoston antamat kommentit palveluiden verkoston valmisteluun liittyen tallennetaan pöytäkirjalle erilliseksi liitteeksi.

Henkilöstöjaosto päätti tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Esteellisyys

Klaus Myllymäki, Anneli Taina ja varajäsen Päivi Pelttari ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnanhallituksen jäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 172, 26.06.2023
Henkilöstöjaosto, § 46, 06.09.2023

§ 46

Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvitys

14509/2023

Aluehallitus, 26.06.2023, § 172

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH, juha.kinnunen@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alatavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan analyysi kevään 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Selvityksen tavoitteena oli tuottaa faktapohja ja skenaariot kahta tarkoitusta varten:

- Päivittää Kaupin kampuksen uudistamisohjelman suunnittelun pohjana olleet sairaansijatarpeen oletukset hyvinvointialueen kontekstissa.
- Tuottaa pohjatiedot sairaansijojen käytöstä ja kehitysskenaariot tarpeiden muutoksista 2035 saakka sekä erikoissairaanhoidon perusterveydenhuollon sairaansijoista koko Pirkanmaan hyvinvointialueen alueella.

Selvitys toteutettiin konsulttiyhtiö Delfoi Oy:n avustuksella tuottamalla datapoimintana perustiedot kaikista Taysin ja Pirkanmaan kuntien vuodeosastoilla hoidetuista potilaista 12/2021 – 12/2022 väliseltä ajalta kattaen myös Sydänsairaalan ja Coxan potilaat. Aineistosta voidaan nähdä potilasvirrat toimintayksiköiden välillä. Lisäksi hyödynnettiin avoimen datan tilastotietoja (mm. THL, tilastokeskuksen ja väylävirasto).

Työskentelyä ohjaamaan ja käyttäjien asiantuntijuuden varmistamiseen muodostettiin sekä erikoissairaanhoidon osiota että perusterveydenhuollon osiota varten laajan edustuksen työryhmät puheenjohtajanaan sairaalapalvelulinjan johtaja Juha Kinnunen.

Tarveanalyysin kysymyksenasettelusta, käytetystä tietoperustasta, menetelmistä, tuloksista ja johtopäätöksistä on laadittu liitteenä olevat vuodeosastanalyysin loppuraportti ja tiivistelmä keskeisistä havainnoista.

Kokonaiskuvan ymmärtämiseksi raporttiin tuotettiin vuodeosastohoidon historiallinen kehityskulku vuodesta 1996 alkaen (kehitys Pirkanmaalla suhteessa valtakunnalliseen kehitykseen). Keskeisenä havaintona on, että sekä erikoissairaanhoidon että perusterveydenhuollon sairaansijojen määrä on lineaarisesti vähentynyt Pirkanmaan hyvinvointialueella lähes puoleen vuoteen 1996 verrattuna. Kehitys noudattelee valtakunnallisia keskiarvoja. Sairaansijojen vähenemä ei selity avopalveluiden kehittymisellä, vaan ikäihmisten, vammaisten ja psykiatristen asumispalvelujen lisäämisellä.

Havainnot ja johtopäätökset erikoissairaanhoidon osalta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvointialueen aloittaessa 1.1.2023 erikoissairaanhoidossa fyysisiä sairaansijoja oli 976 paikkaa, joista 904 oli tosiasiaa käytössä, johtuen muun muassa hoitohenkilöstön vajeesta seuranneista suluista. Vuoteen 2035 ulottuvat skenaariot osoittavat, että pelkkä väestöennusteen mukainen sairaansijojen määrän kasvu olisi noin 22 prosenttia. Kasvun perusura tarkoittaisi erikoissairaanhoidon vuodeosastojen määrän lisäämistä yhteensä yli 200 sairaansijaa. Työryhmä esittää kuitenkin laaja-alaisia toiminnallisia ja alueellisia muutoksia sekä työnjaon uudistamista erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välille. Tavoiteltava skenaario erikoissairaanhoidon osalta on, että sairaansijoja tulee vaihteittain ja ohjelmallisesti vähentää 12% (123 paikkaa), päätyen kokonaismäärään 882. Lisäksi lasten taudeilla ja psykiatrialla on yhteensä 354 paikkaa, mutta ne eivät ole tässä laskelmassa mukana, koska kyseisiä toimintoja koskevat sairaansijaratkaisut ovat tuoreeltaan toteutettuja.

Raskain ja vaativin erikoissairaanhoidon tarkoitusmukaista keskittää Kaupin kampukselle. Hatanpään ja Valkeakosken kampuksilla ja rajatummin Sastamalan kampuksella on perusteltua ja välttämätöntä jatkaa päivä- ja lyhytjälkihoitoista kirurgista toimintaa sekä muiden erikoisalojen toimintoja (mm. dialyysihoito). Samalla ylläpidetään tila-, laite ja osaamiskapasiteettia valmiuden turvaamiseksi.

Sen sijaan kyseisten kampusten vuodeosastojen käyttö on tarkoituksenmukaista painottaa perustason geriatriseen kuntoutuksen ja palliatiivisen hoidon kasvaviin tarpeisiin. Vuodeosastotoiminnassa (ja avopalveluissa) on arvioitava uudelleen mikä on erikoissairaanhoidon ja mikä yleislääkäri/geriatria-johtoista perusterveydenhuoltoa. Tällä hetkellä kyseisillä kampuksilla on osin epätarkoituksenmukaisia rakenteita ja käytäntöjä.

Havainnot ja johtopäätökset perusterveydenhoidon osalta

Perusterveydenhuollossa sairaansijoja oli hyvinvointialueen aloittaessa 1.1.2023 (akuutti, kuntoutus, geriatria ja palliatiivinen) 870 paikkaa. Väestön kasvusta, ikääntymisestä ja erikoissairaanhoidon sekä perusterveydenhuollon työnjaon muutoksista johtuen paine paikkamäärien lisäämiseen olisi ilman tehostamistoimia jopa 510 sairaansijaa vuoteen 2035 mennessä. Työryhmä pitää näin suurta kasvua epärealistisena sekä taloudellisista että henkilöstön rekrytointiin liittyvistä syistä. Valmistelussa on lähdetty siitä, että merkittäväillä ja systemaattisilla toiminnallisilla muutoksilla väestön määrän ja ikääntymisen kasvusta muodostuvaa painetta voidaan hallita ja lisätarve painaa olennaisesti alemmaksi.

Lyhyellä aikavälillä ja siirtymävaiheen aikana on välttämätöntä saavuttaa joka vuosi 1-2 prosentin tuottavuuskehitys ja siten myös vuodeosastojen paikkojen tarpeen vähenemä koskien sairaansijakapasiteettia kokonaisuudessaan. Olennaista on toimintakulttuurin muutos, jossa ensisijaisesti pyritään potilas/asiakas kotiuttamaan, jos se on terveyden ja toimintakyvyn kannalta mahdollista. Työryhmän havaintoja on, että nykyinen käytäntö voi mahdollistaa tilanteen, jossa potilas lähetetään erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon perusterveydenhuoltoon ja edelleen perusterveydenhuollosta asumispalveluihin. Hoitopaikan siirrot ja vapautuvan paikan odottaminen muodostavat riskin kuntoutuksen toteutumiselle ja asiakkaan/potilaan kotiutumiseksi toimintakykyisenä arkielämään.

Toimintakulttuurin tulee entistä paremmin tukea potilaan/asiakkaan kuntoutumista ja kotiutumista vuodeosastohoidon kaikissa muodoissa, jotta vapautuvan paikan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

odottaminen ei laske potilaan/asiakkaan toimintakykyä ja palaamista arkielämään. Esimerkiksi erikoissairaanhoidon elektiivisten tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden jälkeen potilaista on mahdollista kotiuttaa yli 80 prosenttia seuraavaan puoleen päivään mennessä. Päiväkirurgista ja heräämöstä kotiin (ns.herko) toimintaa ollaan tavoitteellisesti lisäämässä. Vastaavaa kotiutuksen ja jatkohoidon uudelleen arviointia tarvitaan lähisairaaloiden vuodeosastojen ja asumispalvelujen välillä.

Perusterveydenhuollon vuodeosastojen toimipisteitä on tällä hetkellä hyvinvointialueella 16. Sairaansijojen määriä on valmistelussa tarkasteltu koko alueen väestökehityksen pohjalta. Laskennalliset skenaariot antavat perusteet siihen kuinka paljon lähisairaaloiden perusterveydenhuollon sairaansijoja tarvitaan. Sijainteja koskevan päätöksenteon tueksi toimipisteiden skenaariomäärittelyssä käytettiin 10-15 minuutin ja yli 30 minuutin (henkilöautolla) saavutettavuuskriteerejä. Laskelma tehtiin sekä koko väestön että yli 65-vuotiaiden osalta erikseen.

Laskelmien pohjalta työryhmä päätyi siihen, että perusterveydenhuollon toimipisteverkko olisi tarkoituksenmukaisinta muodostaa 8-9 toimipisteen varaan. Näin olisi mahdollista muodostaa riittävän kokoisia ja nykyistä kustannustehokkaampia yksiköitä, jotka eivät ole henkilöstöpulan pahentuessa niin haavoittuvia kuin osa nykyisistä pienemmistä yksiköistä.

Perusterveydenhuollon vuodeosastotoimipisteiden sijaintia koskevassa valinnassa on huomioitava laajasti kokonaisharkinta, jossa henkilöstön ja muiden palvelujen (esimerkiksi tukipalvelut, kiirevastaanotot, ikäihmisten asumispalvelut, päivystys, liikenneyhteydet) saatavuus, rakennuskanta ja kiinteistöjen nykytila on suhteutettava palveluverkkosuunnitelman osana. Työryhmä pitää monialaisia lähipalveluja ideaalisimpana ratkaisuna. Geriatrisen kuntouksen ja palliatiivisen hoidon erityistarpeet on verkostomalleissa erikseen huomioitava.

Loppuraportti muodostaa keskeisen faktapohjan erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon sairaansijojen määrästä ja kehityksestä. Laskentamalli tuottaa perustelut sekä Kaupin kampuksen uudistamisohjelman 496 sairaansijalle, että lähisairaaloiden sairaansijamäärälle.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastoanalyysin loppuraportti ja vuodeosastoanalyysin tulosten tiivistelmä 2 prosentin tehokkuustavoitteella.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä loppuraportin jatkovalmistelun pohjaksi koskien sekä Kaupin kampuksen uudistamisohjelmaa että vuodeosastoreformia,
- asettaa tuottavuustavoitteeksi 2 prosenttia, joka on linjassa strategian tuottavuustavoitteen kanssa,
- että jatkovalmistelun tulokset tuodaan syksyllä 2023 aluehallituksen päätettäväksi palveluiden verkoston hyväksymisen yhteydessä.

Kokouskäsitely

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kuultiin asiantuntijana sairaalapalveluiden palvelulinjajohtaja Juha Kinnusta, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Esittelijä täydensi toisen päätöspöytäkirjan kuulumaan seuraavasti: "asettaa vuosittaiseksi tuottavuustavoitteeksi 2 prosenttia, joka on linjassa strategian tuottavuustavoitteen kanssa."

Kokouksessa pidettiin tauko § 172 käsittelyn jälkeen klo 11.15-11.20.

Päätös

Aluehallitus päätti

- hyväksyä loppuraportin jatkovalmistelun pohjaksi koskien sekä Kaupin kampuksen uudistamisohjelmaa että vuodeosastoreformia,
- asettaa vuosittaiseksi tuottavuustavoitteeksi 2 prosenttia, joka on linjassa strategian tuottavuustavoitteen kanssa,
- että jatkovalmistelun tulokset tuodaan syksyllä 2023 aluehallituksen päätettäväksi palveluiden verkoston hyväksymisen yhteydessä.

Henkilöstöjaosto, 06.09.2023, § 46

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Kinnunen, SAIRAALAPALVELUJEN PALV.LINJOH, juha.kinnunen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvitys
- 2 Palveluiden verkoston suunnitelma vaikutusten arviointi tiivistelmä
- 3 Henkilöstöjaoston kommentit, Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvitys

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen " yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut" alatavoitteen "eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto" alla on toteutettu hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan analyysi kevään 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Selvityksen tavoitteena oli tuottaa faktapohja ja skenaariot kahta tarkoitusta varten: Päivittää Kaupin kampuksen uudistamisohjelman suunnittelun pohjana olleet sairaansijatarpeen oletukset hyvinvointialueen kontekstissa. Tuottaa pohjatiedot sairaansijojen käytöstä ja kehitysskenaariot tarpeiden muutoksista 2035 saakka sekä erikoissairaanhoidon perusterveydenhuollon sairaansijoista koko Pirkanmaan hyvinvointialueen alueella.

Työskentelyä ohjaamaan ja käyttäjien asiantuntijuuden varmistamiseen muodostettiin sekä erikoissairaanhoidon osiota että perusterveydenhuollon osiota varten laajan edustuksen työryhmät puheenjohtajanaan sairaalapalvelulinjan johtaja Juha Kinnunen.

Keskeisenä havaintona on, että sekä erikoissairaanhoidon että perusterveydenhuollon sairaansijojen määrä on lineaarisesti vähentynyt Pirkanmaan hyvinvointialueella lähes puoleen vuoteen 1996 verrattuna. Kehitys noudattelee

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

valtakunnallisia keskiarvoja. Sairaansijojen vähenemä ei selity avopalveluiden kehittymisellä, vaan ikäihmisten, vammaisten ja psykiatristen asumispalvelujen lisäämisellä.

Havainnot ja johtopäätökset erikoissairaanhoidon osalta Hyvinvointialueen aloittaessa 1.1.2023 erikoissairaanhoidossa fyysisiä sairaansijoja oli 976 paikkaa, joista 904 oli tosiasiaa käytössä, johtuen muun muassa hoitohenkilöstön vajeesta seuranneista suluista. Vuoteen 2035 ulottuvat skenaariot osoittavat, että pelkkä väestöennusteen mukainen sairaansijojen määrän kasvu olisi noin 22 prosenttia. Kasvun perusura tarkoittaisi erikoissairaanhoidon vuodeosastojen määrän lisäämistä yhteensä yli 200 sairaansijaa. Työryhmä esittää kuitenkin laaja- alaisia toiminnallisia ja alueellisia muutoksia sekä työnjaon uudistamista erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välille. Tavoiteltava skenaario erikoissairaanhoidon osalta on, että sairaansijoja tulee vaihteittain ja ohjelmallisesti vähentää 12% (123 paikkaa), päätyen kokonaismäärään 882. Lisäksi lasten taudeilla ja psykiatrialla on yhteensä 354 paikkaa, mutta ne eivät ole tässä laskelmassa mukana, koska kyseisiä toimintoja koskevat sairaansijaratkaisut ovat tuoreeltaan toteutettuja. Raskain ja vaativin erikoissairaanhoidon tarkoitusmukaista keskittää Kaupin kampukselle. Hatanpään ja Valkeakosken kampuksilla ja rajatumminkin Sastamalan kampuksella on perusteltua ja välttämätöntä jatkaa päivä- ja lyhytjälkihoitoista kirurgista toimintaa sekä muiden erikoisalojen toimintoja (mm. dialyysihoito). Sen sijaan kyseisten kampusten vuodeosastojen käyttö on tarkoituksenmukaista painottaa perustason geriatriseen kuntoutuksen ja palliatiivisen hoidon kasvaviin tarpeisiin.

Havainnot ja johtopäätökset perusterveydenhoidon osalta Perusterveydenhuollossa sairaansijoja oli hyvinvointialueen aloittaessa 1.1.2023 (akuutti, kuntoutus, geriatria ja palliatiivinen) 870 paikkaa. Väestön kasvusta, ikääntymisestä ja erikoissairaanhoidon sekä perusterveydenhuollon työnjaon muutoksista johtuen paine paikkamäärien lisäämiseen olisi ilman tehostamistoimia jopa 510 sairaansijaa vuoteen 2035 mennessä. Työryhmä pitää näin suurta kasvua epärealistisena sekä taloudellisista että henkilöstön rekrytointiin liittyvistä syistä. Valmistelussa on lähdetty siitä, että merkittävillä ja systemaattisilla toiminnallisilla muutoksilla väestön määrän ja ikääntymisen kasvusta muodostuvaa painetta voidaan hallita ja lisätarve painaa olennaisesti alemmaksi. Lyhyellä aikavälillä ja siirtymävaiheen aikana on välttämätöntä saavuttaa joka vuosi 1- 2 prosentin tuottavuuskehitys.

Perusterveydenhuollon vuodeosastojen toimipisteitä on tällä hetkellä hyvinvointialueella 16. Sairaansijojen määriä on valmistelussa tarkasteltu koko alueen väestökehityksen pohjalta. Sijainteja koskevan päätöksenteon tueksi toimipisteiden skenaariomäärittelyssä käytettiin 10-15 minuutin ja yli 30 minuutin (henkilöautolla) saavutettavuuskriteerejä. Laskelma tehtiin sekä koko väestön että yli 65-vuotiaiden osalta erikseen.

Aluehallituksen 26.6.2023 tekemän päätöksen mukaisesti jatkovalmistelu on organisoitu ja viety yksityiskohtaisemmalle tasolle. Valmistelussa on huomioitu myös aluevaltuuston 14.8. 2023 hyväksymät palveluverkon uudistamisen periaatelinjaukset.

Aluehallituksen päätöksen mukainen kahden prosentin vuosittainen tuottavuustavoite on otettu jatkosuunnittelun pohjaksi. Tavoite on haastava ja tarkoittaa sitä, että vain ns. laajan uudistuksen skenaarion mukaisin toimin se on saavutettavissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valmistelu on synkronoitu tarkoituksenmukaisessa laajuudessa koko palveluverkon valmisteluun ja erityisesti muiden palvelulinjojen suunnitelmiin. Avopalvelujen valmistelussa oleva sotekeskusten verkko kiirevastaanottoineen ja ikäihmisten ja vammaispalvelujen palvelut ovat keskeisimpiä. Mielenterveys ja päihdepalvelujen selvitystyö on käynnissä ja sitä kokonaisuutta tarkastellaan vuodeosastotoiminnan osalta (mm. uusien tilojen käyttöönotto Kaupin kampuksella) omana kysymyksenään. Esityksessä on huomioitu päivystyselvityksen ehdotus viidestä kiirevastaanottopisteestä, jotka toimivat myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Vuodeosastojen palveluverkkosuunnitelmalla on kiinteä yhteys myös päivystyselvityksen keskeisiin toimenpiteisiin, kuten kotisairaaloiminnan laajentamiseen koko Pirhan alueelle ja palliatiivisen hoidon uudistamiseen. Potilaiden jatkohoitoa koskevien järjestelyjen uudistaminen on myös käynnistynyt sekä kampussairaaloiden ja lähisairaaloiden työnjakoon liittyvät ratkaisut.

Aikataulullisesti esitettyjen muutosten toimeenpano on ryhmitelty vuoden 2024 aikana toteutettaviin, 2025-2026 aikavälillä toteutettaviin sekä 2030 tai sen jälkeen realisoituviin suunnitelmiin.

Merkittävin tuottavuuskehitys ja potilaiden laadukas hoito voidaan saavuttaa toiminnallisilla ja sisällöllisillä muutoksilla. Palvelujen saavutettavuuden ja saatavuuden osalta merkittävä kansalaisten kannalta on luonnollisesti lähisairaaloiden toimipisteverkkoa koskevat muutokset. Esityksessä lähdetään kymmenen toimipisteen ratkaisusta.

Taloudellisten vaikutusten arviointi perustuu siihen faktaperustaan, että ilman palveluverkon ja toimintamallin uudistamista joutuisimme väestökehityksen ja ikääntymisen aiheuttaman palvelukysynnän kasvun vuoksi lisäämään vuodeosastopalvelujen määrää useilla sadoilla paikoilla sekä erikoissairaanhoidossa että lähisairaaloissa. Kahden prosentin tuottavuuden lisäyksen kautta jokseenkin nykyinen vuodeosastokapasiteetti tulee riittämään ja se on sekä talouden että henkilöstövoimavarojen riittävyyden kannalta kestävällä pohjalla.

Esityksessä vuodeosastojen toimipisteiden määrän asteittaista supistamista.

Vuodesta 2030 eteenpäin toimipisteet esitetään olevaksi seuraavilla paikkakunnilla:

Tampere, Sastamala, Valkeakoski, Hämeenkyrö, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Parkano, Virrat, Ylöjärvi.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastonselvityksen nykytilan kuvauksen, alustavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnin tiedoksi sekä
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana sairaalapalveluiden palvelulinjajohtaja Juha Kinnusta, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtajan ehdotuksesta §:n 46 esittely kuultiin §:n 45 esittelyn ja käsittelyn keskeyttämisen jälkeen. Esittelyiden jälkeen jatkettiin asioiden käsittelyä kokousjärjestyksen mukaisesti §:stä 45 eteenpäin. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että kokouksessa oli läsnä hallintolakimies Vilma Kiilunen §:n 45 ja 46 käsittelyn ajan, joka poistui kokouksesta §:n 46 käsittelyn jälkeen.

Merkittiin, että varajäsen Pilvi Kärkelä ja Carita Saarinen saapuivat kokoukseen §:n 45 ja 46 käsittelyiden ajaksi, Klaus Myllymäen ja Anneli Tainan ollessa esteellisiä.

Merkittiin, että varajäsenet Petteri Hinkka ja Carita Saarinen poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Henkilöstöjaoston antamat kommentit palveluiden verkoston valmisteluun liittyen tallennetaan pöytäkirjalle erilliseksi liitteeksi.

Henkilöstöjaosto päätti tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Esteellisyys

Klaus Myllymäki, Anneli Taina ja varajäsen Päivi Pelttari ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnanhallituksen jäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 47

Tiedoksi merkittävät asiat

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä kokouksessa esiin tulleet asiat tiedoksi.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että Klaus Myllymäki, Anneli Taina ja varajäsen Päivi Pelttari olivat poissa kokouksesta pykälän käsittelyn ajan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§40, §41, §42, §43, §44, §45, §46, §47

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).